

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ბულბულისციხე

ბულბულისციხე, სოფელი ხაშურის მუნიციპალიტეტის ქვიშეთის თემში (შიდა ქართლის რეგიონი), ლიხის ქედის აღმ. კალთაზე, მდ. შოლის (სურამულის მარჯვ. შენაკადი) სათავეში. ზ. დ. 840 მ, ხაშურიდან 13 კმ, ლიხიდან (უახლოესი რკინიგზის სადგ.) 4 კმ. 123 მცხ. (2014).

ბულბულისციხე

სოფლის სახელწ. ახალია და წარმოდგება სოფლის განაპირას, ლიხის ქედის აღმ. კალთაზე მდგარი ციხის სახელიდან (ცნობილია აგრეთვე ქვიშეთის ციხის სახელითაც). სოფელს ადრე ციხისძირი ერქვა, ხოლო ციხეს – ციხისძირის ციხე (ვახუშტი). სახელწოდება „ბულბულისციხის“ წარმომავლობა უცნობია, თუ არ ჩავთვლით ხალხში შემონახულ ლეგენდას, დაკავშირებულს ამ სოფელში მცხოვრები მშვენიერი ასულის ბულბულას სახელთან, რ-იც ლეგენდის წინააღმდეგ ბრძოლაში დაიღუპა. ციხე მდებარეობს ქვიშეთიდან იმერეთში მიმავალ გზაზე და მნიშვნელოვან საფორტიფიკაციო ნაგებობას წარმოადგენდა. XVIII ს-ში აქ ქართლელ აბაშიძეთა ერთ-ერთი მთავარი რეზიდენცია იყო. ციხე გვიანდ. შუა საუკუნეებისაა. ნაშენია რიყის ქვითა და კირით. კედლების სისქე 2 მ-მდეა, კუთხეები მომრგვალებულია. ჩრდ. მხარეს კედელი ამოყვანილია დიდი სიღრმიდან და მისი სიმაღლე ზოგან 25–30 მ აღწევს. წყალი შეყვანილი იყო ცივწყაროდან და გროვდებოდა საგანგებო აუზებში. ციხე ძლიერ დაზიანებულია.

ბ-ში შემორჩენილია კიდევ ერთი ძვ. სამოსახლო კომპლექსი. იგი შედგება ფერისცვალების ერთნაჳიანი ეკლესიის, ოთხკუთხა კოშკისა და სამეურნეო ნაგებობათა ნაშთისაგან.

ლიტ.: გოგობერიძე ვ., ბუღბუღის ციხე, «ქეგლის მეგობარი», 1975, № 38.

ვ. გოგობერიძე

თ. ბერაძე
